

Ν.Ε. ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

Διευθυντής

ΠΑΡΟΝΤΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐπὶ τῆς διαστρω-
ρώσεως τῶν ὁδῶν
Πειραιῶς καὶ Γε-
ρανίου, ἀριθ. 30.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
Ἐν Ἀθήναις ἔτησίᾳ δρ. ν. 8	Κάρμεν καὶ Ἄναϊς, μυθιστόρημα Ponson du Terrail, μετὰ εἰκόνας, μετὰ φρ. Ε. Σχινᾶ.—Οἱ δύο καλλιτέχναι, διήγημα, ὑπὸ Λάμπρου Ἐνοῦλη.—Ποίσις. Ἡ Ἠρωὶς μου, ὑπὸ Ε. Κ. Στρατουδάκη.—Οἱ ἄρχατοι Βρεττανοί.—Ποικίλα.—Αἰνίγμα.—Γνωστόποισις.	Ἐν Ἀθήναις..... Λεπτ. 10
» » ἑξαμην. » » 5		» ταῖς ἐπαρχ. .... » 15
» ταῖς ἐπαρχ. ἔτησίᾳ » » 10		» τῶ ἐξωτερικῶ..... » 25
» » ἑξαμην. » » 6		
» τῶ ἐξωτερικῶ ἔτησίᾳ φρ. » 15		
		Φύλλα προηγούμενα λεπτ. 50

Μίαν ἡμέραν δὲν ἔψαλεν αὕτη πλέον . . . — Σελίς 68, στήλη 2.

ΚΑΡΜΕΝ ΚΑΙ ΑΝΑΪΣ

PONSON DU TERRAIL

VI

ΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ. — Συνέχεια.

Μόνος σχεδὸν ὁ Φρανσῆς δὲ Φλάρ, ὁ ἔντιμος καὶ εὐπιστος ἀνὴρ, ὁ τυφλὸς καὶ περιπαθὲς σύζυγος, εἶχεν ἐν ἀρμονίᾳ τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ διανοήματά του.

Ὁ μαρκήσιος ἦτο ἡ κεφαλή, ἣτις σκέπτεται ὁ Φρανσῆς ὁ βραχίλιον, ὅστις ἐνεργεῖ ὁ εἰς διηύθυνεν, ὁ ἕτερος ἐξετέλει.

Ὅθεν κατὰ τὰς συνεχεῖς τοῦ πρώτου ἀπουσίας, μεταβαίνοντος εἰς Παρισίους πρὸς τοποθέτησιν τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ χυτοσιδήρου, διαπραγματεύσιν τῶν τιμῶν, καὶ συνεννόησιν μετὰ τῶν ἐμπόρων, — ὁ Φρανσῆς ἐπέβλεπεν εἰς τὴν κατεργασίαν καὶ εἰργάζετο ἐνίοτε ὡς ἀπλοῦς ἐργάτης.

Ἐν παραδείγματι, κάμιοι τινες εἰργάζοντο τὴν νύκτα ὁ Φρανσῆς μετέβαινεν εἰς τὸ ἐργοστάσιον περὶ τὴν δεκάτην ὥραν τῆς νυκτός καὶ ἐπανέστρεφεν οἴκοι τὴν πέμπτην τῆς πρωίας.

Ἐἶχε καταστῆ τοῦτο συνήθεια τοσοῦτον σταθερά, ὥστε μόνον ἀνάγκη ἐκτακτος καὶ ἀνυπερβλήτος ἡδύνατο νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ καταλίπῃ τὴν θέσιν του πρὸ τῆς προσδιωρισμένης ὥρας.

Ὁ μαρκήσιος τοῦναντίον σπανίως ἐνεφανίζετο εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἄλλ' εἶχε τοποθετήσῃ ἐν αὐτῷ ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης του καὶ συμμορφούμενον πρὸς τὰς ὁδηγίας του.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο ὁ διάδοχος τοῦ γέροντος Ἀντωνίου.

Ἐκτίθεμεν ἐν ὀλίγοις τὰ κατὰ τὴν ἀποκομπὴν αὐτοῦ.

Ὁ μαρκήσιος ἦτο ἄνθρωπος πονηρός, ἐπιτήδειος, ὀξυδερκής ἐκέκτετο εἰς ὑψιστον βαθμὸν τὴν τέχνην ν' ἀποκτᾶ ἐπιρροὴν ἀναντιρρήτων καὶ ἀλόγιστον ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν χαρακτήρων. Εἶχεν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς κυρίας δὲ Φλάρ, κατέστη ταχέως καθ' ὁλοκληρίαν κύριος τοῦ Φρανσῆ.

Ὁ Φρανσῆς ἀνεγνώρισε τὴν διανοη-

τικὴν αὐτοῦ ὑπεροχὴν, ἀφωσιώθη αὐτῷ ψυχῇ τε καὶ σώματι, καὶ τῷ παρεχώρησε μέρος τῆς διευθύνσεως τοῦ ἐργασταίου.

Καταπλαγείς τὸ πρῶτον πρὸ τῶν πολυηρῶν σχεδίων καὶ τῶν νεωτερισμῶν αὐτοῦ, ἠναγκάσθη νὰ κλίνη ἐνώπιον τῆς ἐπιτυχίας— ἡ πρόδοσις τοῦ ἐργασταίου ἐξήλειψε καὶ τοὺς τελευταίους δισταγμούς τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Φρανσῆ. Ὁ μαρκήσιος ἐζήτησε τότε παντοδυναμίαν ἀπόλυτον καὶ τὴν γενικὴν διεύθυνσιν. Ὁ Φρανσῆς παρεχώρησεν ἀμφοτέρα.

Οἱ σιδηρουργοί, συνειθισμένοι εἰς τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν τοῦ γηραιοῦ Φλάρ καὶ τοῦ υἱοῦ του, ἐδείχθησαν ἀπειθεῖς ὑπὸ τὴν μάστιγα τοῦ κ. Λεστάν.

Ὁ κ. Λεστάν ἀπέβαλε δώδεκα καὶ τοὺς ἀντικατέστησε δι' ἐργατῶν ξένων.

Τὸ παράδειγμα αὐτὸ τῆς αὐστηρότητος, παρήγαγε σωτήριον ἀποτέλεσμα τρόμου· καὶ οἱ μᾶλλον δυσήνιοι ἐκλίναν τὸν τράχηλον καὶ ἐδέχθησαν τὸν χαλινόν.

Μόνος ὁ γέρον Ἀντώνιος ἐδείχθη ἀκαμπτος καὶ εὐθύς ἦτο ὑποδιευθυντής, ἐπιτετραμμένος τοὺς γενικοὺς λογαριασμούς· ἦτο μᾶλλον ἴσος καὶ φίλος ἢ ὑποτακτικὸς τῶν Φλάρ· δὲν ἠθέλησε νὰ ταπεινωθῇ σφόδρα ἐνώπιον ἀνθρώπου, ὅστις κατ' αὐτὸν δὲν ἦτο ὁ πραγματικὸς κύριος.

Ἄλλως ἡ τραχεία τιμιότης αὐτοῦ, ἡ ἀπότομος παρρησία του, ἠνόχλουν τὸν μαρκήσιον· διὸ καὶ ἐζήτησεν οὗτος ἀφορμὴν, εὔρε τοὺς λογαριασμούς του οὐχὶ ἐν τάξει, καὶ τὸν ἀπέλυσε.

Ὁ Φρανσῆς ἔσχε τὴν ἀδυναμίαν νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἀποπομπὴν αὐτῆν.

Ὁ γέρον Ἀντώνιος ἀπεσῦρθη, κατατεθλιμμένος τὴν ψυχὴν, εἰς τὸν οἰκίσκον του, ὅπου ἀπέθανεν ἐκ λύπης, μεθ' ὄλην τὴν πρόνοιαν τοῦ συνταγματάρχου, ὅστις τὸν ὑπεχρέωσε νὰ δεχθῇ σύνταξιν, καὶ τὰς περιποιήσεις τῆς Κάρμεν, ἧτις ἐδειξεν ἀξιοθαύμαστον φιλοστοργίαν πρὸς τὸν ἀνθρώπον αὐτόν, ὅστις ἐμελλε νὰ καταστῇ σχεδὸν πατήρ τῆς.

VII

Η ΟΠΗ ΤΟΥ ΣΑΤΑΝΑ

Ἐπανέλθωμεν τώρα εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπέμειναν οἱ ἐργάται καὶ οἱ ὑπηρεταὶ μετὰ τὴν ἀπέλευσιν τῶν κυρίων.

Ἡ κυρὰ Γιαννούλα, καθὸ ἐξηκοντούτις καὶ ἐπομένως μᾶλλον γνώριμος μετὰ τοῦ παρελθόντος, ἐκράτει τὸ νῆμα τῆς συνομιλίας.

— Νὰ τα δά, ἔλεγεν αὕτη μετὰ σοβαρότητος· μᾶς ἦρθε πάλι ὁ χαριτωμένος μαρκήσιος, ποῦ νὰ τὸν πάρῃ ὁ

διάλογος! Μοῦ φαίνεται πῶς ξαναγύρισε ἡ κακὴ μοῖρα τοῦ Φλάρ.

— Σώπα, γρηᾶ, εἶπεν ὁ μπάριμπα Γιάννης, ὑποδεικνύων διὰ βλέμματος λοξοῦ τοὺς ὑπὸ τοῦ μαρκησίου εἰσαχθέντας ἐργάτας.

— Μπᾶ! μπᾶ! ἔμπορὸν νὰ με διώξουν, ἀλλὰ δὲ θά μου δέσουν τὴ γλῶσσα, γεροπαλληκαρᾶ μου. Λέω ἐκεῖνο ποῦ λέω· ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ ἡ Παρισιάνα καὶ ὁ ἀξάδερφός της ἔμῃκαν ἔδω μέσα, ἔμῃκε καὶ ἡ δυστυχία μαζὶ τοὺς.

— Ὅσῳ γι' αὐτό, ἤρξατο λέγων εἰς τῶν ἐργατῶν, εἶναι ἀλήθεια.

Ἄλλ' ὁ φόβος τῷ ἔφραξεν ἐμφρόνως τὸ στόμα.

— Μεγαλοδύναμε Θεέ μου! ἀνεκράυγασεν ἡ Γιαννούλα, εἴσαστε οὔλοι χωρὶς καρδιά, παλληκαριά μου. Γιατὶ τάχα αὐτὸς ὁ καταραμένος ὁ μαρκήσιος ἐμάγεψε τὸν ἀφέντη μας τὸ Φρανσῆ καὶ ἡ Παρισιάνα λύνει καὶ δένει μέσα ἔς τὸ σπῆτι τοῦ Φλάρ, ἐδουδαθήκατε οὔλοι.....

— Ἐχει δίκιο, εἶπε μετὰ φόβου ὁ μπάριμπα Γιάννης, ἐδῶ καὶ δύο χρόνια ἀπάνω κάτω ἦρθαν τόσα καὶ τόσα πράγματα ἀνάποδα. Ὁ μπάριμπα Ἀντώνης πέθανε, ἡ τσοῦπα τοῦ Νικου ἔτρελάθηκε, ὕστερα πνίγηκε, χωρὶς νὰ ξέρῃ κανένας γιατί....

— Τὸ ξέρω γώ, εἶπεν ἐν μέσῳ τῶν ὁδόντων τῆς ἡ Γιαννούλα.

Ψιθυροὶ ἐρωτηματικὸς διέτρεξε τὴν αἴθουσαν· ἀλλ' ἡ Γιαννούλα εἰσώπησε καὶ ἀπέμαζεν ἐν δάκρυ καταρῆυσαν ἐπὶ τῆς καλινψήστου παρειᾶς της.

— Χωρὶς νὰ λογαριάσωμε τὴν τρυφερὴν μας Κάρμεν ποῦ στέκεται ὄλω περίλυπη, ποῦ σοῦ καίει τὴν καρδιά... Ἐναν καιρὸ αὐτὴ πηδοῦσε κ' ἔτρεχε ἔς τὰ δάση ἴσῳ κατσίκακι, καὶ τώρα μὲλις τῆς πέρνει μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα...

— Σὰν σὰς τὸ λέω, ὑπέλαβεν ἡ Γιαννούλα πλήττουσα διὰ τοῦ γρόνθου τὴν τράπεζαν, πῶς αὐτοὶ οἱ Παρισιάνοι τάφεραν ὄλα ἔδω μέσα ἄνω κάτω!

— Ἐλα, γρηᾶ, εἶπεν εἰς τῶν ἐργατῶν, κράτα λίγο τὴ γλῶσσά σου, εἰδεμή...

— Καὶ λοιπόν! καὶ λοιπόν! τί; Σὰν με διώξουν, ἄς ἦναι καλὰ ἡ κυρὰ Κάρμεν, αὐτὴ θὰ φροντίσῃ γιὰ μένα.

— Ὅθ' ἔκανες καλλίτερα νὰ μᾶς ἔλεγες τὴν ἱστορίαν τῆς Διαολότρουπας.

— Μάλιστα! ἄμ' δὲν σὰς τὴν εἶπα χθές;

— Δὲν πειρᾶζει· εἶναι πάντα καλὴ.

— Ἄς ἦναι, σὰς τὴ λέω, εἶπεν ἡ Γιαννούλα· μὰ τώρα θὰ καταλάβετε καλλίτερα ἐκεῖνο ποῦ σὰς λέω πάντα· σὰν ἔμᾶζει κανεὶς ἔς τὸ σπῆτι τοῦ ξένου, χάνει καὶ τὴν ψυχὴν του καὶ τὰγαθὰ του.

Καὶ μετὰ τὸν ἐπιγραμματικὸν αὐ-

τὸν πρόλογον ἡ γραῖα μάγειρος διηγήθη εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῆς γλῶσσαν τὴν ἱστορίαν, τὴν ὁποίαν σὰς μεταφράζομεν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς:

Πρέπει νὰ σὰς εἶπω, ὅτι κατὰ τοὺς καιροὺς καθ' οὓς δὲν εὐρίσκοντο εἰς Νιβέρνην καὶ Μορβὰν Παρισιοί, εἰς τὴν θέσιν, ὅπου τώρα εὐρίσκεται ἡ ὀπὴ τοῦ Σατανᾶ, ἴστατο ὠραῖος πύργος, ἰσχυρός, μετ' ἐπάλλεξον ἀπορθητῶν καὶ ἀφθονα ἔχων τὰ μέσα τῆς ἀμύνης.

Ἵραῖος κῆπος περιέβαλλεν αὐτόν· εἰς δέκα λευγῶν ἀπόστασιν τὰ περίξ χωρία καὶ αἱ ἐπαύλει· ἐπλήθρονον φόρον ὑποτελείας.

Ὁ πυργοδεσπότης ἀρκετὰ εὐτυχής, καθὸ κύριος τοιοῦτου πύργου, ἐκαλεῖτο ὁ αὐθέντης Γουτράν· ἐκτός δὲ πάντων τῶν πλουσιῶν κτημάτων του καὶ πεντακοσίων ὀπλιτῶν ὑπηρετούντων ὑπὸ τὴν σημαίαν του, εἶχε καὶ σύζυγον εὐγενῆ καὶ ὠραίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἀρετὴ ἦτο ἴση πρὸς φρούριον καὶ ἡ φήμη ὡς τῆς πόλεως Ρέγγονε, ἧτις εἶναι παρθένος, ὡς εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι.

Ἡ πυργοδέσποινα ὀνομάζετο Ἐρμενγάρδη.

Πάντες οἱ βαρῶνοι καὶ οἱ κόμητες τῶν περίξ εἰς μάτην ἠγωνίσθησαν ἢ πυργοδέσποινα, ὅπερ σπανιώτατον, ἠγάπα τὸν σύζυγόν της.

Πάντες ἀπεσῦρθησαν κατατεθλιμμένοι ἐκ τῆς ἀποτυχίας των καὶ μετ' ἀποφάσεως νὰ ἐκδικηθῶσιν ἐπὶ τοῦ συζύγου διὰ τὰς περιφρονήσεις τῆς συζύγου.

Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ κρύφα καὶ ἐν σιγῇ ὑπέθαλπον προδοτικὰς συνωμοσίας ὁ ἄρχων Σατάν, ἀπὸ τοῦ ὁποίου νὰ μᾶς φυλάττῃ ὁ Θεός, ὠρκίσθη καὶ αὐτὸς ν' ἀποπειραθῇ ἕνα ἀκροβολισμόν καὶ ἐξέπεμψεν εἰς τὴν πυργοδέσποιναν ἕνα τῶν διαβόλων τῆς ἐμπιστοσύνης του, καλούμενον Ἀποπλάνησιον.

Ἡ Ἀποπλάνησις ἐνεκαθιδρύθη τὸ πρῶτον εἰς τὸ ἐκ χάλυβος κάτοπτρον τῆς Ἐρμενγάρδης καὶ λαμβάνουσα τὴν μορφήν της τὴν ὁμολόγησεν ὅτι ἦτο παρὰ πολὺ ὠραία διὰ σύζυγον γέροντα καὶ ἄσχημον ὡς τὸν ἰδικόν της.

Ἡ πυργοδέσποινα ἐμειδίασε, δὲν ἠθέλησεν ἐν ἀρχῇ νὰ πιστεῦσῃ τίποτε ἐξ ὄλων αὐτῶν, ἀλλ' ἐπανέλαβε τὴν προσεχῆ νύκτα τοὺς λόγους τῆς διαβόλου Ἀποπλάνησεως καὶ κατέληξε δίδουσα πίστιν τινα εἰς αὐτούς.

Ἡ κατηραμένη Ἀποπλάνησις, μεταβαίνουσα ἀπὸ τοῦ κατόπτρου εἰς τὸ ὄρολόγιον τῆς Ἐρμενγάρδης, ἀπέσχισε μεγαλοπρεπὲς χαλκογράφημα παρισίων τὸν Πειρασμὸν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ ὑποκατέστησεν εἰκόνα, τῆς ὁποίας δὲν ἤξεύρομεν ἀκριβῶς τὸ ἀντικείμενον, ἀλλ' εἰς τὸ πρῶτον μέρος αὐτῆς ἐφαίνετο ὠραῖος ἰππότης, φέρων ὄπλα τορευτὰ καὶ ἐπίχρυσα, κόρυμβον λευκὸν ἐν τῇ

περικεφαλαία του, ἔχων μέλανας ὀφθαλμούς, μύστακας μέλανας, ρίνα ἀέτειον καὶ χεῖλη πορφυρά.

Ἡ πυργοδέσποινα ἐκλείσει τὸ βιβλίον ἐρυθρίῳα, ἀλλ' ἐπειδὴ εὐρίσκειτο εἰς τὸ κερφάλιον τῆς ἐξομολογήσεως συνωμολόγησεν ὅτι ὁ λευκόφαιος πώγων καὶ οἱ ὑποπράσινοι ὀφθαλμοὶ τοῦ συζύγου της ἦσαν πολὺ ἄσχημοι παραβαλλόμενοι πρὸς τοὺς τοῦ ὠραίου ἵπποτου.

Ἡ κατὰ διάνοιαν αὐτῆ ἐξομολόγησις τὴν ἔκαμε νὰ ἀνειροπολήσῃ ἄλλην μίαν νύκτα.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ὁ διάβολος ἀπέσχισε πάσας τὰς ἁγίας εἰκόνας τοῦ Ὁρολογίου καὶ τὰς ἀντικατέστησε δι' ἄλλων μᾶλλον ἀνοσιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἵππότης παριστάνετο κατὰ μέτωπον καὶ κατὰ κρόταφον.

Συνάμα συνεβούλευσεν ἕνα τῶν ὑποτελῶν τοῦ πυργοδεσπότη νὰ ἐπαναστατήσῃ, ὅπερ ἠνάγκασε τὸν ἄρχοντα Γοντράν ν' ἀναχωρήσῃ καὶ μεταβῆ, ὅπως τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς ὑποταγὴν· διετέλεσε δ' οὗτος ἄπων ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας.

Ἀλλὰ κατὰ τὰς ὀκτὼ αὐτὰς ἡμέρας ὁ Σατάν κατήνεγκε τὸ ἔσχατον κτύπημα.

Ἀνεκάλεσε τὸν διαβολίσκον καὶ μετέβη αὐτοπροσώπως ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ ὠραίου ἵπποτου, τὸν ὁποῖον ἡ πυργοδέσποινα ἐρρέμβασζε, μὴ ἰδοῦσα αὐτὸν εἰμὴ ἐν ζωγραφίᾳ, ἐσάλπισε τὸ κέρας του πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ πύργου νύκτα τινα ψυχρὰν καὶ σκοτεινὴν, καὶ ἐζήτησε φιλοξενίαν.

Ἡ πυργοδέσποινα ἠρυθρίασε καὶ ἐταράχθη βλέπουσα αὐτόν.

— Εὐγενὴς κυρία, εἶπεν ὁ ἵππότης, ἔρχομαι ἐκ Παλαιστίνης· πεινῶ, διψῶ καὶ εἶμαι κατὰκοπος.

— Εἰσέλθετε καὶ νομίζατε ὅτι εἴσθε εἰς τὸν οἶκόν σας, ἀπεκρίθη διὰ φωνῆς συγκεκριμένης ἡ ἐνάρετος πυργοδέσποινα.

Ἐκάλεσεν αὐτὴ τὸν ξένον εἰς τὴν τράπεζάν της, τῷ παρεχώρησε τὸ ὠραιότερον δωμάτιον τοῦ πύργου καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τοσοῦτον ἐξεπλάγη ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ συμπεριφορᾶς, ὥστε τὴν πρῶταν, ὅταν τὴν ὤραν τῆς ἀναχωρήσεως ἦλθε τεθωρακισμένος καὶ φέρων τὴν πανοπλίαν του νὰ κάμψῃ τὸ γόνυ πρὸ αὐτῆς καὶ ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά της, τῷ εἶπεν :

— Εὐγενέστατε ἵππότη, ὁ σύζυγός μου δὲν θὰ βραδύνη νὰ ἐπανέλθῃ καὶ θὰ αἰσθανθῇ βαθεῖαν λύπην, ὅτι δὲν ἀπήλασε τὴν φιλίαν σας. Μεῖνατε λοιπὸν μέχρι τῆς ἐπανόδου του.

Ὁ ἵππότης ἔμεινε καὶ ὁ Γοντράν ἐπανελθὼν κατεθέληκε ὅτι εἶχε ξένον τόσον μεγαλοπρεποῦς ἐξωτερικοῦ καὶ φαινόμενον τόσον ἰσχυρόν.

Κατ' ἐπίμονον αὐτοῦ ἀπαίτησιν ὁ ἵππότης ἔμεινε ὀκτὼ ἔτι ἡμέρας· ἀλλὰ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὀγδόης, ἐνῶ ἤτοιμαζέτο ν' ἀναχωρήσῃ καὶ ἐνῶ ἡ πυργοδέσποινα, ἀποσυρθεῖσα εἰς τὸ προσευχητήριόν της, ἐπνίγετο εἰς τὰ δάκρυα, παρετηρήθη μακρὰν μέγας στροβίλος, κονιορτοῦ καὶ μετ' ὀλίγον ἀνακρίθητον πλήθος ἵπποτῶν ἐπεφάνη περικυκλοῦν τὸν πύργον.

Ἦτο ὁ στρατὸς τῶν περιφρονηθέντων ἔραστῶν τῆς Ἑρμενγάρδης.

Ὁ ἄρχων Γοντράν κατενόησεν ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐχθρῶν του, ὅτι ὤφειλε νὰ ἐτοιμασθῇ εἰς ἀπλητισμένην ἀντίστασιν καὶ ὅτι μετ' ὅλους τοὺς πεντακοσίους ὀπλίτας του θὰ ἐνίκητο.

— Τί θὰ ἐδίδετε, εἶπεν αὐτῷ ὁ ἵππότης ἔφιππος, ἦδη, διὰ ν' ἀποκρούσετε τοὺς ληστὰς αὐτοῦς καὶ γίνετε κύριοι των;

— Τί θὰ ἐδίδον; ἐκράυασεν ὁ Γοντράν μακινῶδες: — τὴν ΨΥΧΗΝ ΜΟΥ.

— Δός τὴν χεῖρα, εἶπεν ὁ ἵππότης τεινῶν τὴν δεξιάν· γράψε ἐδῶ, αὐθέντα μου: «Αἰδῶ τὴν ψυχὴν μου εἰς τὸν ἵππότην Νάτας», καὶ ὑπόγραψε.

— Καὶ θ' ἀποκρούσης τοὺς προδότας αὐτούς;

— Ζητῶ ὀκτὼ ἡμέρας καὶ τὴν ἀρχηγείαν τοῦ στρατοῦ σου.

Ὁ Γοντράν ἔλαβε τὴν περγαμνὴν, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχεν οὔτε γραφίδα οὔτε μελάνην, ἤνοιξε μίαν φλέβα διὰ τοῦ ἐγχειριδίου του καὶ διὰ τῆς αἰχμῆς αὐτοῦ ἐχάραξε διὰ τοῦ αἵματός του τὰς τρεῖς αὐτὰς γραμμὰς: «Ἐάν ὁ ἵππότης Νάτας ἀποκρούσῃ καὶ κατασυντρίψῃ τοὺς ἐχθρούς μου, — τῷ δίδω τὴν ψυχὴν μου.» Καὶ ὑπέγραψεν.

Τότε ὁ ἵππότης ἐπέθετο τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆς πληγῆς καὶ τὴν ἐπούλωσεν· εἶτα ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ πυργοδεσπότη καὶ ἀπώλεσεν οὗτος τὴν μνήμην τῶν διατρεζάντων.

Τὴν ὀγδόην ἡμέραν δὲν ἀπέμενε οὐδ' ἔχνος τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ καὶ ὁ Γοντράν παρεκάλει τὸν ἀνδρείον ξένον του νὰ μὴ τὸν ἐγκαταλίπῃ πλέον.

Ὅθεν ὁ αὐθέντης Σατάν, ἔχων καλὴν τράπεζαν, καλὴν κατοικίαν καὶ ἀγαπώμενος ὑπὸ ὠραίας πυργοδεσποίνης, ἤρξατο νὰ βλέπῃ μετὰ οἴκτου τὸ καταχθόνιον καλατίον του, ὅπου οἱ στεναγμοὶ τῶν κολαζομένων τῷ προσέβαλλον φοβερὰ τὰ νεῦρα.

Ἐπεθύμησε βίον ἡσυχον καὶ εἰρηνικόν.

Διῆλθε δύο περίπου ἔτη ἐν τῷ πύργῳ καταγινομένης εἰς τὴν θήραν καὶ τὴν ἄλυσιν.

Δὲν ἐσυλλογίζετο πλέον ὁ πτωχὸς μονάρχης νὰ πειράζῃ καὶ νὰ παρασύρῃ εἰς τὸ κακὸν τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Ἐνεκα τούτου κατὰ τὰ δύο αὐτὰ ἔ-

τη ὑπῆρξεν ἐκπληκτικὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν εὐτυχῶν συζύγων καὶ τῶν ἐναρέτων γυναικῶν.

Δυστυχῶς ἐκεῖνος, ὅστις κατὰ τὰ δύο αὐτὰ ἔτη ἐπλήρωσεν ἐξ ἰδίων τὴν παγκόσμιον εὐτυχίαν, ἔσχε τὴν ἀνάητον ἰδέαν νὰ καταστῇ ζηλότυπος καὶ ἀπειρηκτὴ νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνήν.

Ὁ ἵππότης Νάτας ἤρξατο νὰ γελᾷ, ἔστυρε μίαν περγαμνὴν ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ τῷ εἶπεν :

— Ἀνάγνωθι !

Ὁ πυργοδεσπότης ἀνέγνω καὶ κατελήφθη ὑπὸ τρόμου ἀναγνωρίζων τὴν ὑπογραφὴν του.

— Τώρα, εἶπεν ὁ διάβολος στρέφων ἐκ τοῦ ἀντιθέτου τὴν περγαμνὴν, ἀνάγνωθι καὶ πάλιν !

Ἡ περγαμνὴ ἦτο διαφανὴς καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν ὁ Γοντράν ἀνέγνω: Σατάν! καὶ ἀφῆκε κραυγὴν φρίκης.

Νάτας εἶναι ὁ ἀναγραμματισμὸς τοῦ Σατάν.

— Ἐάν δὲν ἐραντᾶξο νὰ γείνης ζηλότυπος, ὑπέλαβε τότε ὁ διάβολος, ἡδυνάμην νὰ σ' ἀφήσω νὰ ζήσης ἑκατὸν ἔτη, — διότι ἡ σύζυγός σου ἔχει ὀφθαλμοὺς λαμπροὺς καὶ μὲ ἤρσκειν ἐδῶ· ἀλλὰ σὺ μὲ ὑπενθυμίζεις τὰ καθήκοντά μου ὡς ἀγγέλου τοῦ κακοῦ... Τόσω τὸ χειρότερον διὰ σέ! — Μοὶ ἀνήκεις, καὶ ἡ σύζυγός σου, ὑποθέτω, διότι εἶναι πολὺ ὀλίγον πιθανόν, ὅτι ὁ ἅγιος Πέτρος θὰ τῇ ἀνοίξῃ τὸν παράδεισον. Ἀκολουθήσατέ με λοιπὸν ἀμφότεροι !

Καὶ πάραυτα ἠκούσθη τρομερὸς κράτος, σείσας γῆν καὶ οὐρανόν, — καὶ ὁ πύργος κατεβυθίσθη καὶ ἠφανίσθη.

Καὶ εἰς τὴν θέσιν του τῇ ἐπαύριον οἱ κάτοικοι τῆς κοιλάδος δὲν εἶδον πλέον ἢ φρικῶδες βράχθρον, εἰς τὸ βάθος τοῦ τοῦ ὁποίου ἐκυλίετο ἄγριος χεῖμαρρος, καὶ ἔδωκαν εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα Ὁπὴ τοῦ Σαταρᾶ.

VIII

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ

Ἀφήσας τὴν Κάρμεν ὁ Βίκτωρ μετέβη εἰς τὸ πρεσβυτερεῖον τοῦ Νογαρέτ, ὅπως δεχθῇ κλινὴν καὶ δεῖπνον παρὰ τῷ γηραιῷ ἐφημερίῳ.

Πιστὸς εἰς τὴν εἰρηνοποιὸν ἀποστολήν του ὁ ἱερεὺς προσεπάθησε νὰ καταπραύνη τὸν παρωργισμένον αὐτὸν υἱὸν καὶ τὸ κατῶρθωσεν. Ὁ Βίκτωρ δὲν παρητεῖτο καθ' ὀλοκληρίαν τῆς ἐκδικήσεώς του, ἀλλὰ τὴν ἐτροποποιεῖ... Τοῦτο ἦτο μέγιστον βῆμα.

Τὴν ἐπαύριον, τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης, ἠγέρθη ἀθουρόδως, κατέλιπε τὸ πρεσβυτερεῖον καὶ ἐπανελάβε τὸν δρόμον τῆς οἰκίας του.

Φθὰς εἰς τὴν ὄπην τοῦ Σαταρᾶ, ἠσθάνθη φρικασίν τινα ἐκ τοῦ φόβου,

ὅστις πληροὶ καὶ τῶν γενναιοτέρων τὰς καρδίας μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ κινδύνου.... ἐσυλλογίσθη ὅτι ἐν δεύτερον λεπτόν ἐπι πλέον ἤθελεν ἀρκέσει νὰ ἴδῃ τὴν νέαν ἀμαζόνα κατακυλιομένην εἰς τὸ βράθρον μετὰ τοῦ ὑποζυγίου της καὶ τὸ τρυφερόν της σῶμα κατασυντριβόμενον εἰς τὰς ὀξείας τῶν βράχων ἐξοχάς.

Καὶ ἀποστρέφων τὴν κεφαλὴν παρῆλθε ταχέως καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν γέφυραν.

Ἐκατὸν περίπου βήματα ἀπὸ τῆς οἰκίας του παρετήρησεν εἰδὸς τι γίγαντος μὲ πώγωνα καὶ κόμην λευκὴν, καθήμενου ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ οὐδοῦ.

Τὸν γίγαντα αὐτὸν δυσκόλως ἤθελε τὸν ἀναγνωρίσει, τοσοῦτον τὰ χαρακτηριστικά του εἶχον ἀλλοιωθῆ. — ἄλλ' αὐτὸς ἤλθε πρὸς τὸν Βίκτωρα, ἐπέθετο τὰς πλατείας χεῖράς του ἐπὶ τῶν ὤμων του, καὶ διὰ φωνῆς βροντώδους ἐκράυγασεν :

— Λοχαγός ! εἶναι λοχαγός !

— Ὁ Ἰάκωβος Νικου ! ἐκράυγασεν ἤδη καὶ ὁ νέος ἀξιωματικὸς ῥιπτόμενος εἰς τὰς ἀγκάλας του, ὁ καλὸς μου μπάρμπα Ἰάκωβος !

Ἐφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἀναζητῶν μίαν ἀνάμνησιν, καὶ τῷ εἶπεν :

— Καὶ ἡ Φολλέττη ;

Ἄλλ' ὁ Ἰάκωβος ἔδειξε τὸ οὖς αὐτοῦ διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἔκαμε σημεῖον ὅτι ἦτο κωφός.

Προσφύγων τότε εἰς τὰ σημεῖα ὁ Βίκτωρ ὕψωσε τὴν χεῖρά του ἀνοικτὴν μέχρι τῆς ὀσφύος του, ὑποσημαίνων οὕτω παιδίον, τὸ ὁποῖον εἶχε γνωρίσει καὶ ἀφήσει μικρόν.

Ὁ γέρον ἠννόησεν, ἐκάλυψε τὸ μέτωπόν του δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, καὶ ὁ λοχαγὸς εἶδεν ἐν δάκρυ στίλβον διὰ τῶν ὀγκωδῶν δακτύλων του καὶ καταρρέον ἐπὶ τῆς χειρὶδος τοῦ ἐνδύματός του.

Εἶτα ἐζέτεινε τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν Νιέβρ καὶ ἡ ὀξεῖα φωνὴ του ἐπαλέλασεν :

— Ἐπνίγη !

Ὁ Βίκτωρ τὸν ἠρώτησε διὰ τοῦ βλέμματος περιλύπως.

— Εἶμαι κωφός, εἶπεν ὁ γίγας, ἄλλ' ὀμιλῶ. Ἄκουσον : Ἡ Φολλέττη ἦτο δέκα ἐπτὰ ἐτῶν, ὁπότεν πνοὴ δυστυχίας ἐφύσησεν ἐδῶ. Ἐψαλλεν ὅπως τὰ πουλάκια, ἔτρεχε σκιρτῶσα ὡς αἴγαγρος, καὶ καθίστα καλὴν, πολὺ καλὴν τὴν ζωὴν μου. Μίαν ἐσπέραν δὲν ἔψαλε πλέον, ἡ εὐθυμία της ἔφυγε καὶ τὰ δάκρυα ἤλθον νὰ τὴν ἀντικαταστήσωσιν. Ἐπειδὴ ἔκλαιεν ἀδαικίως καὶ διήρχετο μακρὰς ὥρας εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ὕδατος, ἐσπέραν τινὰ τὴν ἔλαβον εἰς τοὺς βραχίονάς μου, ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν

δύο αὐτῶν ἰτεῶν, καὶ τῆς εἶπα :

— Θέλω νὰ μάθω διατί κλαίεις ;

— Διότι εἶμαι μήτηρ, ἀπεκρίθη ἐκείνη.

Τότε, ἐνοεῖς, ἐπειδὴ ἦτο αἰμά μου τὸ παιδί αὐτό, ἐπειδὴ τὸ αἰσχὸς του θὰ ἦτο αἰσχὸς μου, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατὸν τὸ αἰσχὸς νὰ καλύψῃ τὰς λευκάς μου τρίχας, τὴν ὕψωσα ὑπεράνω τοῦ ὕδατος καὶ τῆς εἶπον :

— Εἶπέ μου τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὁ ὁποῖος σὲ ἠπάτησεν, ἢ σὲ πνίγω.

— Πνίξε με, ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ μάθης, ἀπεκρίθη.

Δὲν ἔσχον τὸ θάρρος νὰ φονεύσω τὸ παιδί μου τὴν ἀπέθεσα ἐπὶ τῆς γῆς... Ἄλλ' ἀντὶ νὰ κλαύσῃ ἤρξατο νὰ γελᾷ, καὶ ὁ γέλωας αὐτὸς μοῦ ἐπροξένησε τόσον φόβον, ὥστε ἐτράχην εἰς φυγὴν.

Ἐκτοτε ἡ Φολλέττη δὲν ἔκλαυσε πλέον ἄλλ' ἔτρεχε γελῶσα εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ὕδατος καὶ ἔλεγεν :

— Ὀνομάζομαι Φολλέττη, καὶ ἔκαμαν καλὰ νὰ με ὀνομάσωσιν οὕτω, διότι εἶμαι τρελή ! *

Καὶ ἔψαλλεν ὡς ἄλλοτε. Τὰ ἄσπρατά της ὄμως ἀντὶ νὰ με χαροποιῶσι μὲ ἔκακνον νὰ κλαίω.

Μίαν ἡμέραν δὲν ἔψαλε πλέον . . . εἶχε πνίγη !

Καὶ ὁ γέρον ἔδειξεν αὐτῆς τὸν Νιέβρ μετ' ἐκφράσεως σκυθρωπῆς.

— Ἄλλ' ὁ ἀποπλανήσας αὐτὴν ; ἠρώτησεν ὁ Βίκτωρ, λησμονῶν ὅτι ὁ Ἰάκωβος ἦτο κωφός.

Ὁ Ἰάκωβος ἐν τούτοις ἠννόησε καὶ ἀπεκρίνατο μετὰ γέλωτος τρομακτικοῦ :

— Τὸν γνωρίζω καὶ θὰ μάθης τὸ ὄνομά του, ὅταν θὰ τὸν φονεύσω.

Δύο ἀστραπαὶ ἐφώτισαν τὸ βλέμμα τοῦ γίγαντος καὶ ἀγρία χαρὰ συνέστειλε τὸ εὐρὸ πρόσωπόν του — εἶτα ἀστραπαὶ καὶ χαρὰ ἐσβέσθησαν καὶ εἶπεν :

— Ἡ δεσποινὴς μας σὲ περιμένει, παλληκάρη μου ἔλα μαζί μου.

Ἀμφότεροι ἐπανέλαβον τὴν ὁδὸν τοῦ Νογαρέτ, διέβησαν τὸν ποταμὸν, καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν ἐντὸς μικροῦ δάσους ἐπιπροσθούτος εἰς τὸν κῆπον τοῦ πύργου. Εἰς τὸ μέρος αὐτὸ ἡ ὁδὸς ἦτο ὀμαλὴ, κειμένη ἐπὶ ἐπιπέδου λειμῶνος* μικρὸς ρύαξ ὠρίζεν αὐτόν, κεκαλυμμένον ἀπὸ κυανᾶς ἰασιάνας καὶ νυμφαίας. Ὁ ἥλιος ὑψόμενος καθίστα στίλβουσας ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν δένδρων τὰς σταγόνας τῆς δρόσου* ψίθυρος συγκεχυμένης εὐθυμίας ἀνέβαινε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν οὐρανόν εἰς τὰ πλευρά τῶν λόφων ἤρχίζον ἠχοῦντες οἱ κωδωνίσκοι τῶν ποιμνίων* ἀπωτέρω ὁ ὑπόκωφος συριγμὸς τοῦ ἐρ-

γοστασίου ἐμίγνυε τὴν βαρεῖαν φωνὴν του μετὰ τῶν μυρίων ἐκείνων φωνῶν.

Πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς ὁδοῦ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν βρύων ἐκάθητο ῥεμβάζουσα ἡ Κάρμεν.

Βλέπων τις αὐτὴν οὕτω μετὰ τοῦ ἀορίστου μειδιματός της, τῆς χρυσῆς κόμης της καὶ τῆς κυανολεύκου ἐσθῆτός της, θὰ τὴν ἐξελάμβανεν ὡς ἀτόμον, τὸν ὁποῖον ἰδιότροπος νύμφη εὐηρεστήθη νὰ μεταμορφώσῃ εἰς γυναῖκα.

Ἡ Κάρμεν καὶ ὁ Βίκτωρ ἐβάδισαν ἐπὶ τῆς πυκνῆς χλόης, ἐπεριπάτησαν ὑπὸ συστάδας μελιῶν καὶ καστανεῶν, παραδοθέντες εἰς προσπιλῆ καὶ γλυκεῖαν ἐρωτικὴν συνδιάλεξιν ἐξ ἐκείνων, καθ' ἃς, ἐνῶ οἱ πόδες πατοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ νοῦς φύγει καὶ ἵπταται εἰς τὸν αἰθέρα.

Ὁ κῶδων τοῦ πύργου καλῶν εἰς τὸ πρόγευμα ἔθετο τέρμα εἰς τὴν συνδιάλεξιν ταύτην, καὶ ἡ Κάρμεν διεξέφυγεν ἀφίνουσα τὸν Βίκτωρα ἡσυχότερον καὶ λογικώτερον.

Οἱ ξένοι καὶ οἱ συνδαιτηγόμενοι τοῦ συνταγματάρχου δὲ Φλάρ κατὰ τὴν ἐξοδὸν της εἰς τὸ ἐστιατόριον, παρετήρησαν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς νεανίδος δραστερὰ καὶ ζωηρὰ χρώματα ἀντικαταστήσαντα τὴν συνήθη ὀχρότητά της, καθόσον αὐτὴ διετέλει ὀχρὰ καὶ περὶλυπος ἀπὸ δύο ἐτῶν. Ὁ πατὴρ της ἀσθενῆς καὶ σκυθρωπός* ὁ ἀδελφός της δὲν εἶχε πλέον δι' αὐτὴν τὰς μικρὰς ἐκείνας φροντίδας, τὴν τρυφερὰν προσοχὴν, τὴν χαρίεσσαν φιλίαν, τῶν ἀδελφῶν πρὸς τὰς νέας ἀδελφάς* ἔνεκα τούτων τὸ μέτωπόν της ἀδιορῆτως ἐρρύτιδοῦτο.

Τὰς φροντίδας ἐκείνας, τὴν προσοχὴν, τὴν φιλίαν, τὰς εἶχε δι' αὐτὴν ὁ Φρανσῆς πρὸ τοῦ γάμου του.

Ὅταν αὐτὴ τὸν εἶδε ἡμέραν τινὰ ἐπανερχόμενον μετὰ μιᾶς γυναικός* ὅταν ὑπῆρξε μάρτυς τοῦ σχεδὸν παράφρονος ἔρωτός του, ὅταν ἠδυνήθη νὰ πεισθῆ, ὅτι ἡ γυνὴ αὐτὴ θὰ ἤρχεν ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς της, ὅπου ἔως τότε αὐτὴ διηύθυνεν, ἡ εὐγενῆς κόρη ἀπεσύρθη μικρὸν κατὰ μικρὸν ἄνευ παραπόνων, ἄνευ μνησικακίας, ἀφίνουσα εἰς τὴν κυρίαν δὲ Φλάρ τὴν ἐσωτερικὴν διεύθυνσιν τοῦ οἴκου καὶ παρατηθεῖσα πάντων, ὅπως συγκεντρώσῃ πάσας τὰς μερίμνας της εἰς τὸν γηραιὸν πατέρα της, ὡς αὐτὴν παροραθέντα, ὡς αὐτὴν πάσχοντα ἐν σιγῇ.

Ἦλθεν ὁ μαρκήσιος* — μετ' οὐ πολὺ ἡ Κάρμεν ἐμάντευσε τὰ πάντα, κατενόησε τὰ πάντα. Τί ἠδύνατο νὰ πράξῃ ;

Νὰ σιωπήσῃ ; . . . — δὲν ἐποδοπάτει οὕτω πᾶσαν τὴν ἐν ἑαυτῇ ἀξιοπρέπειαν, τὴν ὑπερηφάνειαν οἰκογενεῖας καὶ ἀρετῆς ;

* Παίγιονον μεταξὺ τῶν λέξεων Follette καὶ follo μὴ μεταφερόμενον εἰς τὴν ἑλληνικὴν.

Νὰ ὀμιλήσῃ; . . . — ἄλλ' ὀμιλοῦσα θὰ ἐφόνευε τὸν Φρανσῆν, τὸν ἔντιμον, τὸν εἰλικρινῆ, θὰ ἠτίμαζε τὸ ὄνομα τοῦ Φλάρ!

Ἡ Κάρμεν ἔσχε τὴν γενναιότητα νὰ σιωπήσῃ ὑπεκρίνατο παντελῆ ἀγνοίαν.

Ἐμάντευσε τὴν θηριώδη ἐξουσίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ τῆς γυναικός· κατενόησεν ἐν αὐτοῖς ὅτι θύμα αὐτῆ καὶ δήμιος ἐκεῖνος· ᾤκτειρε τὴν Ἀναΐδα καὶ περιεφρόνησε τὸν μαρκήσιον.

Ἡ ἀποβολὴ τοῦ Ἀντωνίου τὴν ἠνάγκασε νὰ τὸν μισήσῃ.

Μετὰ παγετώδους εὐπροσηγορίας, σχεδὸν εἰρωνικῆς, ἐφαινετο λέγουσα πρὸς αὐτὸν καθ' ἑκάστην καὶ κατὰ πάσαν ὄραν :

— Εἶσθε ξένος· εἶμαι ἐδῶ κυρία· διὰ μίαν μόνην λέξεωσ δύναμαι νὰ σᾶς διώξω, ἀλλὰ σᾶς περιφρονῶ καὶ δὲν τὸ πράττω.

(Συνέχεια εἰς τὸ προεχές)

E. Σχ.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1873)

(Ἰδε προηγούμενον φυλλάδιον)

Ἐπὶ τὸν Πέτρον, ἀκούσας ταῦτα, ἠρυθρίασε καὶ ἠεθάνθη τὴν καρδίαν του, ἐπισπεύσας αὐτὸν παλμοὺς αὐτῆς. Ἄλλ' οὔτε τὸ ἐρύθημα, οὔτε ἡ προφανῆς συγκίνησις αὐτοῦ παρετηρήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀχμέτ, ἕνεκα τοῦ σκότους.

— Ἡ ἀδελφὴ μου χιλιάκις μὲ ἠρώτησε περὶ σοῦ, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ μήτηρ μου, ἡ ὁποία, καθὼς ἠξεύρεις, δὲν σὲ χωνεύει πολὺ.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, ἀδελφέ μου, ὑπέλαθεν ὁ Πέτρος, καὶ ζητῶ μυριάκις συγγνώμην διὰ τὴν ἑλλειψίν μου αὐτῆν. Ἀλλὰ τί νὰ σὲ εἴπω, φίλε μου· ἀνεχώρησα λίαν μελαγχολικὸς καὶ χωρὶς νὰ ἔχω ὄρεξιν νὰ ἴδω ἄνθρωπον....

— Πάντοτε ὁ ἴδιος. . . ὑπέλαθεν ὁ νέος μειδίων.

Οὔτω συνομιλοῦντες, οἱ δύο φίλοι εἶχον ἱκανῶς ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τῆς θέσεως, ἐν ᾗ συντηθήσαν.

— Ἄς ταχύνωμεν ὀλίγον τὸ βῆμα, προσέθηκεν ὁ Ἀχμέτ, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἀναγκάσωμεν νὰ μᾶς περιμένουν . . .

— Ποίους;

— Τὴν οἰκογένειάν μου. Ὁ πατὴρ μου εἶχεν ὑπόθεσιν τινα εἰς τὸ διοικητήριον. Ἀπερασίσαμεν δὲ νὰ λάβωμεν καὶ τὰς γυναῖκας μαζῇ, τὰς ὁποίας ἀφίκαμεν εἰς φιλικὴν τινα οἰκίαν, ὑποσχόμενοι, μετὰ τὸ τέλος τῶν ὑποθέσεων τοῦ πατρὸς μου, νὰ τὰς παρα-

λάβωμεν, καὶ ἐπισκεφθῶμεν τὴν ἀγοράν. Ὁ πατὴρ μου ἐτελείωσε τὰς ἐργασίας του, τώρα δὲ μόνον θὰ περιμένουν ἐμὲ, ὅστις ἤρξασα, βλέπων τὸν Φερράτ, καὶ σὲ . . . χωρὶς νὰ τὸ ἠξεύρουν. Θὰ σὲ ἴδουν ὅπως ἀπροσδοκῆτως . . . Ἄ! πῶς ἐστάθησ τοιοῦτοτρόπως; προσέθηκεν ὁ Ἀχμέτ, ἰδὼν τὸν νεανίαν βραδύναντα αἴφνης τὸ βῆμα.

Ἐγείνεσ ἄλλος ἄνθρωπος! . . . Βεβαίως θὰ τὰ ἐχῆς χαλάσῃ μὲ κανένα ἀπὸ τοὺς οἰκιακοὺς μου, αἱ; Δὲν εἶναι ἀληθές; . . .

— Ὅχι, Ἀχμέτ, ὄχι! ἡ πρὸς σὲ ἀγάπη μου μένει ἀναλλοίωτος, ὑπέλαθεν ὁ νέος, ὑπεκφυγὼν νὰποκριθῆ εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ Ὁθωμανοῦ φίλου του.

Ἐπέσπευσαν τὸ βῆμα, οὕτω δὲ ἐφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ εἶχον μείνη αἱ γυναῖκες. Ὁ Ἀχμέτ, παραγγείλας τῷ Πέτρῳ νὰ τὸν περιμεινῇ λεπτὰ τινα, εἰσῆλθεν, ἀλλὰ πάραυτα ἐξῆλθεν.

— Ἀνεχώρησαν, εἶπεν. Ὁ πατὴρ μου, ἐπανελθὼν ταχέως ἐκ τοῦ διοικητηρίου, ἐκαρύνθη περιμένων με. Ἐπειδὴ δὲ αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ φροντίσουν διὰ τὰ τοῦ δείπνου, ἀνάγκη νὰ εἰσέλθωσιν ἑνωρὶς εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ παράξενον νὰ τοὺς προφθάσωμεν, διότι μόλις πρὸ ὀλίγον ἐξῆλθον, καὶ ἄλλως δὲ θάργοπορήσουν καθ' ὅδόν, ἰστάμενοι εἰς διάφορα καταστήματα, χάριν περιεργίας, ἢ πρὸς ἀγοράν πραγμάτων.

Ὁ Ἀχμέτ δὲν ἔσφαλε. Μόλις ἔκαμαν ὀλίγα βήματα, καὶ ἀμέσως διέκριναν τοὺς τρεῖς, ἕνα ἄνδρα καὶ δύο γυναῖκας, οὓς ἤθελον νὰ προφθάσωσιν, ἰσταμένους ἐνίοτε καὶ παρατηροῦντας πρὸς τὰ ὀπίσω.

— Ἄν δὲν ἀπατώμαι, ἔρχεται ὁ Ἀχμέτ, συνοδευόμενος ὑπὸ ἐνὸς ἄλλου, εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα τῶν δύο Ὁθωμανίδων. Μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι ἐκεῖνος, ὁ Χριστιανὸς ὁ φίλος του . . . προσέθηκε μετ' ὀλίγον.

Οὐδ' ὁ ἀκριβέστερος παρατηρητὴς θὰ ἠδύνατο νὰποφανθῆ ἀσφαλῶς μετὰ τίνος τόνου ἐξῆνεγκε τὰς τελευταίας ταύτας, διὰ κυρτῶν γραμμάτων σημειουμένας, λέξεις, καὶ ἂν οὗτος περιεῖχε παράπονον ἢ πικρίαν.

Ἡ νεωτέρα αὐτῶν, ἥτις, φαίνεται, ἐκέκτητο τὸ βλέμμα δευδερκέστερον, εἶχε πρὸ πολλοῦ παρατηρήσῃ τοὺς δύο προσερχομένους. Ἀλλὰ, μᾶλλον ἐγκρατῆς τῆς πρώτης, οὐδὲν εἶπεν, ἄλλως δὲ καὶ ἡ καταλαβοῦσα αὐτὴν συγκίνησις δὲν τῇ ἐπέτρεπε νὰ ὀμιλήσῃ.

Ἡσθάνετο τὰ γόνατά τῆς καμπτόμενα.

Ἐν διαστήματι βραχυτέρῳ ἢ ὅσον ἐχρειάσθημεν νὰ γράψωμεν τάνωτέρω, οἱ δύο νέοι, ταχύναντες τὸ βῆμα, κατέφθασαν τοὺς πρὸ αὐτῶν πορευομένους.

— Πατέρα! εἶπεν ὁ Ἀχμέτ μειδίων, ἰδέτε ποῖον σᾶς φέρω! . . .

— Μπα! ὁ Πέτρος! Τί ἐγείνεσ τῶσαις ἡμέραις, παιδί μου; . . . Καὶ ποῦ τὸν ἦρες, Ἀχμέτ;

— Ἡξεύρω κ' ἐγώ; Ἐξερχόμενος τοῦ καφενείου, τὸν ἀπῆντησα ἔμπροσθεν τοῦ διοικητηρίου.

— Ἐξῆλθον νὰ περιπατήσω ὀλίγον, ὑπέλαθεν ὁ Πέτρος.

Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἐξῆλθες πάλιν διὰ νὰ ἴδῃς, τίς οἰδέ τι, εἶπεν ὁ γέρον Ὁσμανλῆς μειδίων. Σὲ ἠξεύρομεν ἀπὸ πέρυσι. . . Ἀφηρημένος, αἰωνίως ἀφηρημένος! . . . Ἦθελα νὰ ἠξεύρω . . . ἀλλ' ἄς ἀφήσω αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν εἰς ἄλλοτε. Τώρα ἄς κάμωμεν τὸν περίπατόν μας, καθὼς ἠθέλησαν αἱ χανούμ, καὶ κατόπιν ὑπάγωμεν νὰ δειπνήσωμεν. Πιστεύω, θὰ μᾶς τιμήσῃς, Πέτρε μου· μάλιστα τὴν ἐσπέραν ταύτην, ὡς νὰ προεμάντευα, διέταξα νὰ μᾶς ἔχουν φαγητὰ πλουσιοπάροχα, ἀληθῆ δεῖπνον ἄμαζζάν! . . .

— Αὐταὶ εἶναι περιποιήσεις τοῦ πατέρα, ὑπέλαθε μειδίων ὁ Ἀχμέτ. Ἡξεύρεις πόσον ἀγαπᾶ τὰ καλὰ φαγητὰ!

— Ὁ φίλτατος τοῦ υἱοῦ μου πάντοτε θὰ εἶναι υἱός μου, προσέθηκε μετ' ἀγαθότητος ὁ γέρον Τουρκός, καὶ δὲν πιστεύω νὰποποιηθῆ.

— Σᾶς εὐγνωμονῶ, πάτερ μου, ὑπέλαθεν ὁ νέος προσκλίνων.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐξηκολούθουν προχωροῦντες. Ἡ ὁδὸς ἦτο πλήρης βορβόρου, ὡς ἐκ τῆς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν πεσοῦσης χιόνος, ἥτις, καίπερ καταπατηθεῖσα, εἶχε καταλίπη ἔχνην δυσάρεστα εἰς τοὺς διαβάτας. Ἐνίοτε ἐβάδιζον, ἀποτελοῦντες γραμμὴν, κατέχουσιν τὸ πλάτος τοῦ πεζοδρομίου, ἄλλοτε, ἐρχόμενοι εἰς μέρη, δι' ὧν, ὡς ἐκ τοῦ πληθοῦ, εἰς μόνος ἠδύνατο νὰ διέλθῃ, ἔβαινον ὁ εἰς κατόπι τοῦ ἄλλου, ἄλλοτε δὲ παρίστατο ἀνάγκη νὰ τείνωσι τὰς χεῖρας οἱ ἄνδρες, ὅπως βοηθήσωσι τὰς γυναῖκας νὰ πηδήσωσι λακίσκον τινα πλήρη βορβορώδους ὑδάτος ἢ ἄλλης ἀκαθαρσίας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ὁ ἡμέτερος νεανίας πάντοτε προσεπάθει νὰποφεύγῃ, μὴ θέλων τόσον ἀποτόμως νὰ προσκρούσῃ εἰς τὰ τουρκικὰ ἔθιμα, λαμβάνων τὴν χεῖρα ὀθωμανίδος γυναικός.

Εὐκόλον ἦτο εἰς ἀκριβῆ καὶ περιεργον παρατηρητὴν νὰνακαλύψῃ εἰς τὰ ἡμικαλυπτόμενα πρόσωπα αὐτῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Χριστιανοῦ ἐκίνει τὸ διάφορον ἀμφοτέρων τῶν γυναικῶν.

Τῆς νεωτέρας αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ προέδιδον εὐχάριστόν τινα μακαριότητά καὶ εὐδαιμονίαν, ὁσάκις τὸ διαυγές καὶ ἄγνόν βλέμμα τῆς συνήντα τὸ τοῦ νεανίου, ἂν δὲ τὰ χεῖλη δὲν προσφυλάσσοντο ὑπὸ τοῦ γιασμάκ, θὰ ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τις ἀόρατον σχεδὸν μειδίωμα, διαχέον νέας χάριτας ἐπὶ τῆς γλυκεῖας μορφῆς τῆς, ἥς τὴν ἔβλεπον

δὲν γνωρίζομεν ἔτι, ἀλλ' ἡ ὁποία, οὐδεμία ἀμφισβόλια, θὰ εἶναι ἀνταξία ἀνθους, θάλλοντος ἐν χαρέμῳ ἐνῶ οἱ μέλανες καὶ ὑγροὶ ὀφθαλμοὶ τῆς συντροφου τῆς ἐξέπεμπον ἀστραπᾶς μίσους, ὄργης, ζήλοτυπίας, ἔρωτος, καὶ ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ εἶπω.

Ἴσως, κατὰ τὴν πρόδον τῆς ἱστορίας ταύτης, δυνηθῶμεν νὰνακαλύψωμέν τι, ὅπερ νῦν κρύπτεται ὑπὸ τὸν πέπλον τοῦ ἀγνώστου.

Ἐκατέρα αὐτῶν προσεπάθει νὰ βχδίζη πλησίον τοῦ νέου. Τοῦτο δὲ δὲν ἦτο λίαν δύσκολον, διότι, προσπαθοῦσαι δῆθεν νὰ εὐρίσκωσι τὰ μᾶλλον εὐθρατα μέρη τῆς ὁδοῦ, πολλάκις κατάρθωσαν νὰ τὸν πλησιάσωσιν, ἀλλὰ καὶ πολλάκις διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν νάπομακρυνθῶσιν αὐτοῦ.

Ἐπὶ τέλους εἰς στροφὴν τινα τῆς ὁδοῦ ἡ νεωτέρα ἐπέτυχε νὰ μείνη ἐπὶ στιγμὴν πλησίον τοῦ νεανίου.

— Μᾶ; ἐλησμόνησες! ἐψιθύρισε μετὰ τόνου ἐλαφρᾶς ἐπιπλήξεως καὶ διαφωνῆς, μόλις ἀκουομένης. Καὶ ἡ εἰκὼν σου;... Ἐμεινεν ἡμιτελής, καὶ σὲ περιμένει νὰ τὴν τελειώσῃς...

— Ἐὰν ἤξευρες... ἐπρόφρασε νὰ εἶπῃ ὁ νεανίας, ἰδὼν πλησιάζουσαν τὴν ἑτέραν.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Λ. ΕΝΥΛΛΗΣ.

Η ΗΡΩΙΣ ΜΟΥ

ᾠ! πόσον τῶρα σὲ μισῶ δειλὸν παρθένου κάλλος,
ᾠσον οὐδεὶς σ' ἐμίσησεν ἐπὶ τοῦ κόσμου ἄλλος.
Συνεσταλμένον καὶ ὠχρὸν, περιπαθὲς καὶ φθῖνον
Δὲν θέλω πλέον ν' ἀγαπῶ τὸ λυπημένον κρῖνον.
Νὰ κατοπτρίζεται δειλὴ δὲν θέλω ἡ ψυχὴ μου,
Εἰς χαυνωθέντα ὄμματα, μετὰ μορφῆς πενήμου.

Τὴν θέλω τῆς καρδίας μου τὴν νύμφην κ' ἐρωμένην
ᾠς λεύκην ὑπερήφανον εὐτόλμως ὑψουμένην
Μ' ἀκτινοβόλους ὀφθαλμούς, μὲ χεῖλη ἀνειμένα
Σιτόχρουν κ' ἠλιοκαῆ μὲ στήθη φλογισμένα.
ᾠνειροπόλον συμπλοκῶν τὴν θέλω καὶ πολέμων
Καὶ ὄχι πλάσμα ἀσθενὲς λειπόθυμον καὶ τρέμον.

Τὴν θέλω ἔτε σήμερον ἀνάπτει ἡ πυρῖτις
Καὶ μάχομαι ἀρματωλὸς εἰς τὰ βουνὰ τῆς Κρήτης
Τὴν θέλω μὲ πυρίκαυστα ἀνδρειωμένα στήθη
ᾠκάθεκτος νὰ ρίπτεται εἰς τῶν ἐχθρῶν τὰ πλήθη.
Νὰ φέρῃ ξίφος δίστομον ἢ λυγρὰ τῆς μέσης,
Καὶ εἰς λυσσῶδη συμπλοκὴν πλησίον μου νὰ πέσῃ.

Καὶ θέλω ὅταν μὲ εὐρῆ ἡ πεπρωμένη σφαῖρα
Καὶ δι' ἐμὲ διὰ παντός θὰ δύῃ ἡ ἡμέρα,
Εἰς τὴν αἰμόφυρτον, πιστὴν ἀγκάλην τῆς ἐπάνω
Νὰ ἀκουμβήσω ὕστατον κ' ἐκεῖ νὰ ἀποθάνω.
Τὸ τελευταῖον βλέμμα μου τῆς κόρης ν' ἀπαντήσῃ
Τὸ πρόσωπον τὸ θυμαλγᾶς καὶ ἔπειτα νὰ σβύσῃ.

Πόσον ὠραία ἡ ζωὴ θὰ ἦτο τοῦ πολέμου,
ᾠν ἀφειμένην ἔχουσα εἰς τὰς πνοὰς τ' ἀνέμου
Τὴν κόμην τῆς τὴν καστανὴν λυτὴν συνεπολέμει
Περὶλημένη ὑπαρξίς χωρὶς, χωρὶς νὰ τρέμῃ.
Νὰ ρίπτεται πρὸ τοῦ πυρός καὶ νὰ σοὶ κράξῃ—Ἐλα—
Καὶ νὰ κυμαίνεται ἡ λευκὴ τῆς κόρης φουστανέλα

ᾠ! ὅταν γείνη ἀμαζῶν ἡ ἐλληνὶς παρθένος,
ᾠταν τῆς Δέσπως αἰσθανθῇ τὴν βῶμην καὶ τὸ σθένος,
Καὶ τοῦ Ζαλόγκου τὸν κρημνὸν ἀφόβως ἀτενίσῃ,
Καὶ ὅταν ἐνθους τ' ἄσματα τοῦ Ρήγα τραγωδήσῃ
Τότε τὸ στήθος θὰ γενῆ τῆς νεολαίας βράχος
Καὶ τῆς πατρίδος προμαχῶν, μὲ Ἀχιλλέως τάχος...

Χθὲς εἰς τὴν μάχην ποιμενὶς ὠραία τοῦ Θερίσσου (*).
Ἦς τὰς πλεξίδας τὰς ξανθὰς ὁ ἥλιος ἐχρῦσον,
Κρατοῦσα λάγνηνον νεροῦ καὶ σάκκον φυσιγγίων
ᾠτρόμητος ἐβάδιζε τῶν μαχητῶν πλησίον
Κ' ἐδρόσιζε τὰ χεῖλη των τὰ ξηρανθέντα πλέον...
Καὶ ἐμειδία ἡ ξανθὴ κ' ἐδάκρυν ὁ Λέων...

ᾠ! πόσας εἶδον θελκτικὰς παρθένους ἐκεῖ κάτω...
Τοῦ Ἐρυθροῦ μας τοῦ Σταυροῦ ἀκόλουθοι δὲν ἦσαν...
ᾠλλὰ ὁσάκις μαχητὴς γενναῖος ἐκτυπᾶτο
Εἰς τὴν ὠραίαν πτώσιν του καὶ ἐνδοξὸν παρεῖσαν.
Καὶ εἶχον, εἶχον τὸν Σταυρὸν αὐταὶ εἰς τὴν καρδίαν,
Κ' ἐκεῖ, ἐκεῖ ἐδέχοντο ὠχρὸν τὸν τραυματίαν.

ᾠλλὰ δὲν ἦσαν, αἱ! αὐταὶ τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἦσαν
ᾠριστοκράτιδος μητρὸς ἀμβλυωποῦσαι φροναί...
Καὶ τοῦ συρμοῦ δὲν ἐκλείον εἰς τὴν ψυχὴν τὴν λύσσαν.
ᾠπλοῦν, πτωχὸν τὸ ἐνδυμα τῆς ἡρωίδος εἶναι.
ᾠπὸ τοὺς Λάκκους ἔφθανον καὶ ἀπὸ τοῦ Σελίνου
Τ' ᾠσπρα Βουνὰ κατήρχοντο ἐν μέσῳ τοῦ κινδύνου.

ᾠ! ναὶ τοιαύτην ἤθελον τὴν φίλην κ' ἐρωμένην,
ᾠς λεύκην ὑπερήφανον εὐτόλμως ὑψουμένην.
Σύντροφον μέσῳ συμπλοκῆς σπαρακτικῆς ἀγρίας
Καὶ τοῦ Ἐλέους ἀδελφὴν εἰς κλίνην ἀγωνίας.
ᾠγνὴν ἰέρειαν ναοῦ ἀγνῆς ἐλευθερίας
Καὶ τῆς ἐρώσης μου αὐτὴν θεότητα καρδίας.

ᾠκ τῶν Κρητικῶν Ἐμπνεύσεων

ᾠεν Σκοπὲ τῆς Κρήτης τὴν 20 Μαρτίου 1878.

Ε. Κ. ΣΤΡΑΤΟΥΔΑΚΗΣ.

(*) ᾠληθῶς, κατὰ τὴν ἐν Χειροσπηλαίῳ τῆς Κυδωνίας μάχην τῆς 15 Μαρτίου, ὠραία κόρη ἐκ Θερίσσου φέρουσα μεστὴν φυσιγγίων τὴν λευκὴν ποδιὰν τῆς καὶ ἐν τῇ χειρὶ λάγνηνον ὕδατος περιέτρεχε μειδιῶσα καὶ ἀτρόμητος πρὸς τὰς πέριξ συριζούσας σφαῖρας τοὺς ἡμετέρους προμαχῶνας, διανέμουσα πυριτοβολὰς καὶ δροσιζούσα τὰ ξηραίνόμενα χεῖλη μας.

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΒΡΕΤΤΑΝΟΙ

Πρὸ δύο χιλιετηρίδων, ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἔθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν τότε πολιτισμένων λαῶν, λ. χ. τῶν Ῥωμαίων, ὡς γῆ σχεδὸν ἄγνωστος καὶ ὑπὸ ἀγρίων κατοικημένη. Ὅτε ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ παρετήρησεν, ἐκ τῶν ἀκτῶν τῆς Γαλλίας τοὺς λευκοὺς βράχους αὐτῆς διελογίσθη ὅτι ἐπιδρομή τις εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα θὰ ἀπέφερε τοῦλάχιστον τινὰς αἰχμαλώτους.

Μετὰ ἑκατὸν ἔτη σοφὸς τις Ῥωμαῖος συντάττων καθολικὴν γεωγραφίαν, ἔλεγεν ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἐπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν περιγράψῃ· ἀλλ' ὅτι ἠλπίζεν ὅτι ἡ νῆσος αὕτη ὡς καὶ οἱ ἄγριοι κάτοικοί της, θέλουσι γνωσθῆ ἐντός μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος.

Ἐν ἔτει 55 π.Χ. ὁ Καῖσαρ προσήγγισε μεθ' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ στρατιωτῶν ἀλλ' ὀλίγιστα μόνον μέρη καθυπέταξεν. Ὁ Κλαύδιος ἐπροχώρησεν ἔτι, ἐπὶ δὲ Δομετιανοῦ οἱ Ῥωμαῖοὶ λεγεῶνες, ὑπὸ τὸν Ἀγρικὸλαν, εἰσεχώρησαν μέχρι τῶν Γρομπιανῶν ὄρεων. Κώνστας ὁ Χλωρὸς προσέθετο τὴν Βαλεντιαν (ἐπαρχίαν κειμένην πρὸς Β. τῆς Σκωτίας) εἰς τὰς Ῥωμαϊκὰς κατακτήσεις. Ἡ Μεγάλη Βρεττανία ὠχυρώθη πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ τείχους τοῦ Ἀδριανοῦ, πρὸς Β. δὲ ὑπὸ τοῦ τείχους τοῦ Σεθήρου· ἐν ἔτει 431 οἱ Ῥωμαῖοι ἐγκατέλιπον τὴν Βρεττανίαν ἀφοῦ ἐπεσεύασαν τὸ τεῖχος τοῦ Ἀδριανοῦ. Ὅλιγὸν ὕστερον κατεκτῆθη ὑπὸ τε τῶν Σαξῶνων καὶ Ἀγγλῶν.

Ἐπὶ τέλους πολλοὶ ἐπισκερθέντες τὰς μεγάλας ταύτας νήσους, εἶρον ὅτι περιεῖχον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, δάση λίαν ἐκτεταμένα· σποραδικῶς δὲ μόνον ὑπῆρχον μικρὰ μέρη γῆς χέρσου καλλιεργημένης καὶ τινες καλύβαι, μᾶλλον πρὸς συναγελασμένον ζῶων κατάλληλοι ἢ συνδιαίτησιν ἀνθρώπων.

Τὰς κατοικίας τῶν οἱ Βρεττανοὶ κατασκευάζον προσαρμόζοντες κορμούς δένδρων καὶ καλάμια, τὰ δ' ἐν τῷ μεταξὺ τούτων μένοντα κενὰ ἐπλήρουν ἀργίλλου. Οὔτε παράθυρα, οὔτε ἐστίας εἶχον αἱ οἰκίαι τῶν· τὸ πῦρ ἐτίθετο ἐν τῷ μέσῳ τῆς καλύβης καὶ ὁ καπνὸς ἐξήρθετο ἐκ μικροῦ τινος ἀνοίγματος, ὅπερ ἐπίτηδες ἀφινον εἰς τὸ μέσον τῆς ὄροφης. Τὰ μόνυ ἐπιπλα τὰ ἐν αὐταῖς περιεχόμενα, ἦταν ξύλινα τινὰ θρονεῖα, τράπεζα βαναύσως κατασκευασμένη, δοχεῖά τινὰ ἐπίτης ἐκ ξύλου, σπάθη καὶ ἀσπίς.

Θέρος τε καὶ χειμῶνα, οἱ Βρεττανοὶ τὸ αὐτὸ ἐνδυμα ἔφερον, ὅπερ ἦτο δέρμα τι ζώου ἐρῆμμένον τὸν μὲν χειμῶνα ἐπὶ τῶν νώτων τῶν, τὸ δὲ θέρος

δεδεμένον περὶ τὴν ὀσφύ των. Ἡ κόμη τῶν ἐπιπτεν ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν, τὸ δὲ δέρμα τῶν ἦτο συνήθως πεποικιλμένον ὑπὸ διαφόρων στιξεων, πρὸς στολισμὸν, ὡς φαίνεται, ἐπίτηδες ὑπ' αὐτῶν γινομένων. Ἡ κατασκευὴ τοῦ τυροῦ, βουτύρου καὶ ἄρτου πρὸς αὐτοὺς ἦτο ἄγνωστος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δ' ἐτοποθετοῦντο πλησίον ποταμῶν, λιμνῶν ἢ τῆς θαλάσσης, ζῶντες ἀπλῶς ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς ἀλείας τῶν.

Τὰ πλοιάριά των καλούμενα coracle ἦσαν στρογγύλα, κατασκευάζοντο δ' ἐκ λύγου καὶ ἔφερον ἔξωθεν καλῶς προσηρμοσμένα δέρματα ζῶων, ὅπως, ὅσον τὸ δυνατόν, καταστῶσιν ἀδιάβροχα. Οἱ Βρεττανοὶ λοιπὸν ἦσαν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἄγριοι, ὡς οἱ σημερινοὶ κάτοικοι τῶν ἐνδοτέρων μερῶν καὶ νήσων τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Ὀκεανίας.

Οἱ Βρεττανοὶ εὐηγγελίσθησαν πολὺ ὕστερον τῶν λοιπῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης· ἐν τούτοις σήμερον τόσον μέγας εἶνε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀσπασθέντων ἐξ ὅλης καρδίας τὸ Εὐαγγέλιον, ὥστε ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς πάσης ἐνεργείας καὶ προσπάθειας, ἥτις καταβάλλεται διὰ τὴν εἰς τὸν χριστιανισμὸν προσέλευσιν τοῦ καταπληκτικοῦ εἰσέτι ἀριθμοῦ τῶν εἰδωλολατρῶν.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

N. Γ. Ζῆρ.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ὁ Σέριδαν, τοῦ ὁποίου τὸ θέατρον, ὡς ἐν προηγουμένῳ ἀριθμῷ ἐγράψαμεν, ἐπυρπολήθη, ἦτο μέλος τοῦ κοινοβουλίου καὶ καθ' ἦν στιγμὴν ἦναπτεν ἡ πυρκαϊὰ ἠγείρετο, ὅπως συζητήσῃ ἐπὶ σπουδαιοτάτου ζητήματος. Ἡ λάμψις τῆς πυρκαϊᾶς ἐφώτισε τὴν αἴθουσαν τοῦ κοινοβουλίου καὶ οἱ βουλευταὶ ἐταράχθησαν. «Κύριοι, εἶπεν ὁ Σέριδαν, τὰ ἰδιωτικὰ μου δυστυχήματα δὲν πρέπει νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τῶν δημοσίων συμφερόντων. Ἐπειδὴ ἐγὼ καταστρέφομαι καθ' ὅλοκληρίαν, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι πρέπει νὰ παραμελήσετε τὰ καθήκοντά σας.» Τίνα τάχα ἰδέαν ἔχουσι περὶ τῆς ὀμιλίας αὐτῆς τοῦ Σέριδαν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ; Στοιχηματίζομεν, ὅτι ἀναγινώσκων αὐτὰ εὐσυνειδήτως καὶ εὐφυῆς βουλευτῆς τῆς πατρίδος μας θὰ εἶπη: «εἶδε καιομένην τὴν περιουσίαν του καὶ τοῦ ἐσάλευσεν τοῦ δυστυχοῦς!»

*

Ἡ Ἀίλιαν ὑπέστη τὸ 1708 σπουδαίαν πολιορκίαν· ὁ Βουφλέρ, ὅστις

διηύθυνε τὴν ἄμυναν, ὑπεσχέθη ἡμέραν τινὰ ἑκατὸν λουδοβίκια ἀμοιβῆν, εἰς τὸν ὅστις ἤθελε κατασκοπεύσει τὴν πρόδον μῆς ὑπόνομου. Πέντε στρατιῶται ἀπελθόντες ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον εἰς τὴν κατασκοπέυσιν ταύτην δὲν ἐπανῆλθον. Νέος γρεναδιέρος, νεοσύλλεκτος, προσεφέρθη τότε, καὶ εἶτε ἐπιτηδείωτερος εἶτε εὐτυχέστερος ἐπανῆλθεν, ἀφοῦ λεπτομερῶς ἠρευνήσας τὰς ἐχθρικὰς ἐργασίας. Συνεπεία τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν ὁ Βουφλέρ ποιησάμενος ἔξοδον ἐπήνεγκε μεγάλας ζημίας εἰς τοὺς πολιορκουμένους· τὸ ἐσπέρας ἐκάλεσεν ἐνώπιον τῆς φρουρᾶς, ὅπως τῷ δώσῃ τὴν ἀμοιβῆν, τὸν στρατιώτην, εἰς τὸν ὁποῖον ὠφέλιτο ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐξόδου. α.Σ.α. εὐχαριστῶ πολὺ, στρατηγέ μου, εἶπεν ὁ γρεναδιέρος ἀρνούμενος τὴν ἀμοιβῆν· δὲν πηγαίνει τις ἐκεῖ διὰ χρήματα.»

*

Ἐσπέραν τινὰ ἐν τινι θεάτρῳ τοῦ Βερολίνου ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ παράστασις τις, καθ' ἣν τῇ διαταγῇ τυράννου τινός, ἐν τῶν προσώπων τοῦ δράματος ἀπεκεφαλίζετο, ἡ δὲ κεφαλή του παρυσιάζετο αὐτῷ εἰς τὴν σκηνὴν ἐπὶ πινακίῳ αἰμόφυρτος καὶ πελιδνῆ. Ὁ διευθυντῆς τοῦ θεάτρον, θέλων νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸ κοινὸν ὄσον οἷόν τε φυσικώτερον τὸ θέαμα τῆς ἀποκοπέσεως κεφαλῆς, ἐθεώρησε πρόσφορον, ἵνα εἰς τῶν ὑποκριτῶν παιζῇ τὸ μέρος τοῦτο, εἰσάγων ἐντέχνως ὑπὸ τὸ πινάκιον τὴν κεφαλὴν του, λαβοῦσαν ἐκ τῶν προτέρων διὰ διαφόρων χρωματισμῶν τοὺς πελιδνοὺς καὶ ἀπατροπαίους χαρακτῆρας τοῦ θανάτου. Τῶν ὄντι ἡ ἀπεικόνισις τοῦ θανάτου ἐπέτυχε θαυμασίως, καὶ φρικίας διέτρεξε τὰς φλέβας τῶν θεατῶν, ἰδόντων τὸ τόσον παρεμφερὲς τῇ πραγματικότητι ἀπαίσιον θέαμα, δυστυχῶς ὅμως κκεντρεχῆς τις ἀπτεῖος, εἶχε θέσει λάθρα ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ πινακίου ποσότητά τινὰ πταρμιστικῆς κόνεως, ἥτις μετ' οὐ πολλὸν ἐπέφερε τοσοῦτον συνηχεῖς καὶ θορυβῶδεις πταρμούς εἰς τὴν ἀτώματον κεφαλὴν, ὥστε τὴν ἐπὶ τῶν προσώπων πάντων ἐζωγραφημένην φρικὴν ἀντικατέστησεν ἀπτετος γέλως καὶ καγχασμοί, οὐδενὸς δυσαρσστηθέντος διὰ τὸ ἐπεισοδίον.

*

Κατὰ τινὰ ἐν Βερσαλλίαις πανήγυριν, πλῆθος λαοῦ συνωθεῖτο περίξ ἀνθρώπου τινος, ὅστις ἐν εἵδει λαχρῶν ἔπαιζε διάφορα ἐμπορεύματα, ἀντιδελτίου ὠρισμένης τιμῆς. Τὴν προσοχὴν

ώραίας τινός νεάνιδος χωρικής, ἐκαίσε παρισταμένης, ἐφείλκυσαν ἐν λαμπρὸν κασμίριον καὶ ἐσθλὴ μεταξίνη, ἀμφότερα ἐπὶ τινος ἀριθμοῦ τεθειμένα. Ὁ βεγυομένη λίαν τὴν ἀπόκτησιν τῶν ἀντικειμένων τούτων, καὶ ἐπιθυμοῦσα συνάμα, ὅπως δοκιμάσῃ τὴν τύχην της ἠγόρασε δελτία τινα καὶ ἤρχισε νὰ παίξῃ πεισματωδῶς. Δυστυχῶς ὁμως, τὰ δελτία κατηναλίσκοντο τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου, καὶ οὐδὲν πρᾶγμα ἐκερδήθη, ὅπως στολίση τὴν ὠραίαν χωρικήν. Ἐκ τῆς ἀπηνούς ταύτης καταδιώξεως τῆς τύχης ἡ ὠραία μας ἐρεθισθεῖσα, ἐγένετο μανιώδης, καὶ διὰ τῶν ἐναπολειφθέντων αὐτῇ χρημάτων, ἠγόρασεν ἀκόμη δελτία τινα. Πλὴν καὶ ταῦτα, ὡς καὶ τὰ πρῶτα, οὐδὲν ἀποτελεσμα εἶπεν, εἰς τρόπον ὥστε, ἡ νεᾶνις εἶδεν ἐαυτὴν ἀπολέσασαν ὅλα τὰ χρήματα, ὅσα μεθ' ἐαυτῆς ἔφερε, χωρὶς νὰ γίνῃ κυρία οὐδενὸς τῶν τόσων ἐπιθυμητῶν δι' αὐτὴν ἀντικειμένων. Παράρροος ἐξ ὀργῆς διὰ τὴν ἀτυχίαν της, ἐστὶ ἀλλοφρονουσα, καὶ μηχανικῶς παρεπύρει τὰ ἐμπορεύματα, ἐνῶ ἡ ἐντὸς αὐτῆς κοχλάζουσα μανία ἐξωγραφεῖτο ἐπὶ τοῦ προσώπου της. Ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὴν τσαοῦτον ἐπίμονον, τῇ ἐπρότεινεν ἵνα ἂν θέλῃ ἀνταλλάξῃ τὴν πλουσίαν ζανθὴν κόμην της, ἀντὶ δέκα δελτίων. Ἡ νεᾶνις ἀνελογίσθη ἐπὶ μικρὸν τὴν δελεαστικὴν πρότασιν, ἥτις θὰ τῇ παρεῖχε βέβαιον τῶρα τὸ κέρδος, καὶ ὑπὸ τοῦ πάθους τυφλουμένη, ἀφῆκεν ἐλευθέραν τὴν ψαλλίδα τοῦ ἐμποροῦ, ἵνα τὰμῃ τοὺς χρυσοὺς πλοκάμους τῆς κόμης της. Τότε ἡ ὠραία παίκτηρια ἤρξατο πεισματωδῶς παίξουσα ἀνά ἐν τῶν δελτίων, ἔχουσα τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐπὶ τέλους ἡ τύχη,

μετὰ τὴν θυσίαν, ἣν ὑπέστη, ἤθελε τῇ προσμειδιάσει. Ματαία ἐλπίς! Τὰ ἐννεὰ τῶν δελτίων παίζονται ἀνευ ἀποτελέσματος, καὶ μένει ἐν ἀκόμῃ τὸ τελευ αἶον. Ἄ! αὐτὸ θὰ κερδήσῃ! Καὶ τρώντι τὸ τελευταῖον ἐκερδήσε. Πάντες κλίνουσιν ὅπως ἴδωσι τὸ πολύτιμον ἀντικείμενον, ὅπερ ἔμελλε νὰ λάβῃ ἡ εὐτυχῆς παίκτηρια. Ἄλλ' ὦ τῆς ἀστασίας τῆς τύχης! Τὸ δωρηθὲν τῇ νεανιδί ὑπὸ τῆς τύχης ἀντικείμενον ἦτο... ὠραῖον κτένιον.

*

Pur si muove, καὶ ἐν τούτοις κινεῖται, ἀπεκρίνατο ὁ Γαλιλαῖος, ὅταν ὁ Πάπας, ἵνα μὴ προσβάλῃ τὰς ἀστρονομικὰς γνώσεις τοῦ υἱοῦ τοῦ Ναυῆ, ἔθεσεν αὐτῷ τὸ δῆλημα, ἡ φυλακὴ ἡ ἀρνησις τῆς κινήσεως τῆς γῆς. — Πρότινων ἐτῶν ἀστρονόμος τις ἄγγλος, ὁ Κλίβης, μονομαχῆσας ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ φρονεῖσῃ τὸν ἀντίπαλόν του· ἠχθῆ ἔνεκα τούτου ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ ἀφεύκτως ἤθελε καταδικασθῆ, ἂν μὴ ὁ δικηγόρος του ἐσαντάζετο νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐστερεῖτο τῆς ἐλευθερᾶς χρήσεως τοῦ λογικοῦ του· πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του ἔφερε πρωτίστην ἀπόδειξιν χειρόγραφον τοῦ πελάτου του, προσωρισμένον διὰ τὴν Ἀκαδημίαν, ἐν τῷ ὁποίῳ αὐτὸς ἀπεδείκνυεν ὅτι τὸ σῶμα τοῦ ἡλίου εἶναι σκοτεινόν. Σκοτεινὸς ὁ ἥλιος! Ἐπρεπε νὰ ἦναι τις τρελὸς διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τοιοῦτον θέμα! Ὁ δικηγόρος καὶ ὁ πελάτης ἐπέτυχον ἀμφότεροι, ὁ μὲν πρῶτος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὁ δ' ἕτερος ἐνώπιον τῆς Ἀκαδημίας. Ὁ Κλίβης ἀ-

πελύθη ὡς παράφρων καὶ ἐβραβεύθη ὡς σοφὸς ἔνεκα τοῦ αὐτοῦ ὑπομνήματος.

ΑΙΝΙΓΜΑ Α'.

Τοῦ οἴκου σ' ὄτ' ἐξέρχεται ἀπανταχοῦ μ' εὐρίσκεις
Τοὺς πόδας σου ἐγὼ φιλοῦ καὶ σὺ μὲ ἀποβρίπτεις
Μὲ ἐκινάσεις, μ' ἀποθεῖς, παντοῦ μὲ κατα-
[τρέχεις
Ἄς κ' εἶς τὸν οἶκόν σου αὐτόν, κ' εἶς ἐκποδῶν
| μὲ θέτεις.

Τῶν πάντων εἰμὶ σύντροφος, τὸν ἄνθρωπον τὸν
[πρῶτον

Κατήρτισα ὡς ἔπρεπε, ἀλλ' ἄμοιρον ἐρώτων.
Τοῦ τάφου φεῦ! ἀποτελῶ τὴν μείζονα μερίδα
Κ' ἔχω τὸ πᾶν ὡς οἶκόν μου, τὴν γῆν μας ὡς
| πατρίδα.

Τώρα ἀρκοῦντα ὡς φρονῶ σοὶ εἶπον γὰρ τὸ ὄλον
Γιὰ νὰ μὲ ἴδῃς δὲ καλά, χωρὶς νὰ πράξῃς ὄδλον
Τὴν κεφαλὴν μ' ἀφαίρεισον, μὲ ἔχεις εἰς τὸ σῶμα
Σ' ὅλα τὰ ζῶα θὰ μ' εὐρῆς, σ' αὐτὴν τὴν ἀηδόνα.
Τὴν βλέπεις; ὑπὸ οὐλόωμα δρυὸς ὑπερμαγέθους,
Ἐρωτῶν ἄσμα κελαδεῖ τὸν Μάϊόν σου ἔνθους·
Πλὴν δὲν ἀρκεῖ, ὦ φίλε μου, τὸ νὰ τὴν βλέπῃς
| μόνον

Τὴν ἤκουσας; σὲ βεβαίῳ καταβρωσας τὸ ὄλον.
Ἄλλ' ἂν καὶ ἄλλην ἐκτομὴν θελήσῃς νὰ μοι κάμῃς
Ἐγὼ τὸτ' ἀμέσως, φίλτατε, τὴν ἀηδόνα χάνεις·
Καὶ ἀντ' αὐτῆς εἶς τὸ ἐξῆς, ἐν ζῶσιν ὀ' ἀνατήσης
Τετράποδον ὡς τὰ λοιπὰ καὶ ἀηδὲς ἐπίσης.

Εἶς τοὺς λειμῶνας ζήτησον καὶ εἶς τὰς πόλεις· εἶτι,
Ἄλλὰ τὰ μέγαρα ποτὲ τῶν εὐγενῶν δὲν βλέπει.
Εἶναι κακὸν ἂν τὸ ἰδῆς, ἐν πρώτοις τὸν λειμῶνα
Πλὴν μὲ μεγάλην ὕβρειν τὸ τραῖεις τὸν χιμῶνα
Τώρα σὲ βλέπω, ἴστασαι, βοήθειαν γυρεύεις
Ἴδου γὰρ τοῦτο ἔρχομαι, φίλε μου, ἂν πιστεύῃς.
Πρῶτον ἐὰν τὸ ἕστατον μετ' εὐκολίας κάμῃς,
Ἐῖμα κατήρτισας εὐθύς, καί πάραυτα προσάσεις
Ἐὰν δὲ πάλιν, φίλτατε εἰς τοῦτ' ἀφῆνης προσθέσης
Πρόθεσιν μίαν στὸν Θεὸν εὐχὴν θ' ἀποτελέσης.
Ἐὰν δὲ τὴν Κύριακὴν σὴν Ἐκκλησίαν πηγαίνῃς,
Τότε μὴ ζήτει ἀλλαχού, καὶ μὴ εἰς ἄλλα χαίνῃς.

Σ. Θ. Π.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΕΝΙΕΡΟΣ

ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ γλυκυτάτου τῶν γάλλων μυθιστοριογράφου Ἰωσήφ Μερῦ

Τιμᾶται δρ. 5.

Εἰς τοὺς ΠΡΟΠΛΗΡΟΝΟΝΤΑΣ ἔτησίαν ἢ τοῦλάχιστον ἐξαμηνιαίαν

συνδρομὴν τοῦ νέου περιοδικοῦ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

τὸ ὠραῖον τοῦτο μυθιστόρημα δίδεται

ΔΑΡΡΕΑΝ